

OIKEUSREKISTERIKESKUS

TOIMINTAKERTOMUS 2006

Sisällysluettelo

1. Viraston tehtävät ja vuodelle 2006 asetettu tavoite.....	3
2. Johdon katsaus toimintaan.....	3
3. Toiminnallinen tehokkuus.....	4
4. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	7

1. Viraston tehtävät ja vuodelle 2006 asetettu tavoite

Oikeusrekisterikeskuksen tehtävänä on huolehtia sakkojen ja rikesakkojen täytäntöönpanosta sekä valtiolle tuomittujen korvausten, menettämisseuraamusten, rikosvahinkolain mukaisten takautumissaamisten sekä ylikuormamaksujen perimisestä.

Oikeusrekisterikeskus toimii eräiden oikeusrekistereiden rekisterinpitäjänä. Ylläpidettävät rekisterit ovat:

- rikosrekisteri
- sakkorekisteri
- tuomiolauselmajärjestelmän rikosasiainrekisteri
- velkajärjestelyrekisteri
- konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri
- liiketoimintakieltorekisteri
- kaupanvahvistajarekisteri

Toiminnan yleistavoitteeksi on asetettu, että perintä- ja rekisteröintitehtävät sekä tietojen luovutus hoidetaan nopeasti sekä oikeusturvanäkökohdat huomioiden.

Oikeusrekisterikeskuksen organisaatio

Oikeusrekisterikeskuksessa on neljä toimintayksikköä (Asiakaspalvelu, Hallinto, Rekisterit ja Täytäntöönpano). Hallintoyksikköä lukuun ottamatta kunkin toimintayksikön päällikkönä toimii apulaisjohtaja. Hallintoyksikön päällikkönä toimii johtaja. Asiakaspalvelu ei ole jakautunut tiimeihin, muissa toimintayksiköissä on kaksi tiimiä kussakin.

Johtajan tukena toimii johtoryhmä, johon kuuluvat johtaja, apulaisjohtajat ja vuosittain henkilöstön keskuudestaan valitsema henkilöstön edustaja. Johtoryhmä kokoontuu kerran viikossa käsittelemään viraston toiminnan kannalta tärkeitä asioita.

2. Johdon katsaus toimintaan

Toiminnan tuloksellisuus

Oikeusrekisterikeskuksen johto katsoo, että sekä perintätehtävät että rekisterien ylläpito- ja tietojen luovutustehtävät on kyetty hoitamaan tavoitteen mukaisesti nopeasti ja oikeusturvanäkökohdat huomioiden.

Vuonna 2004 käyttöön otettu täytäntöönpanojärjestelmä huolehtii maksuohotusten ja ulosottohakemusten lähettämisestä nopeasti sekä valvoo asioiden etenemistä niiden oikeellisuuden ja virheettömyyden varmistamiseksi. Epäselvissä tilanteissa järjestelmä tuottaa käyttäjälle selvityspyynnön, jonka avulla käyttäjä voi varmistaa asian oikean etenemisen.

Rekisteriin vietävien rangaistusmääräysten, muuntopäätösten ja haasteiden jonot ovat ajoittain kasvaneet yli hälytysrajojen. Jonoja on tarvittaessa purettu erityisjärjestelyin.

Tiedot rekistereistä on luovutettu virastossa asetettujen käsittelyaikojen puitteissa sekä yksityis- että viranomaisasiakkaille. Käsittelyaikatavoitteissa on pysytty edelliskautta paremmin, mikä osoittaa toiminnan hienoista tehostumista.

3. Toiminnallinen tehokkuus

Tehokkuuden asianmukainen raportointi ei toistaiseksi ole mahdollista, koska uuden täytäntöönpanojärjestelmän käyttöönoton (14.6.2004) jälkeen ei ole voitu kehittää järjestelmän raportointi- ja tilastointiosuutta tarvittavan rahoituksen puuttuessa.

Vuodelle 2007 käydyissä tuloskeskusteluissa Oikeusrekisterikeskus ja oikeusministeriö sopivat viraston toiminnan tuloksellisuutta ja tehokkuutta kuvaavat mittarit. Mittarit kuvaavat seuraavia osa-alueita: perinnän tuloksellisuus, viranomaisille tuotetut palvelut, yksityisasiakkaille tuotetut palvelut, sisäinen tehokkuus, kansainvälinen toiminta.

Toiminnan taloudellisuuden ja tuottavuuden mittarit ovat kehitteillä. Virastossa on toimiva työajanseuranta, suoritteiden lukumäärätietoja kerätään ja menot kirjataan projekteille ja toiminnoille. Raportointi on riippuvainen oikeusministeriön taloushallinnon järjestelmien kehittämisestä.

Rangaistusmääräysten siirtyminen syyttäjiltä sähköisesti Oikeusrekisterikeskukseen täytäntöönpantaviksi on edelleen lykkääntynyt. Poliisin ja oikeushallinnon yhteisen hankkeen tavoitteena on toteuttaa rangaistusmääräysten sähköinen siirto vuoden 2008 alusta lukien. Sähköinen siirto vapauttaa henkilöstöä muihin tehtäviin.

Hallituksen esitys laiksi oikeustietojärjestelmästä ei valmistunut toimintakertomuskauden aikana. Oikeustietojärjestelmän rekisterinpitäjäksi esitetään Oikeusrekisterikeskusta, mikä on merkittävä laajennus Oikeusrekisterikeskuksen tehtäviin. Sisäisten siirtojen ja henkilöstön perehdyttämisen lisäksi tehtävä tulee vaatimaan hallinnonalan sisäisiä resurssien kohdennuksia.

Rangaistusmääräysten tallennustehtävän poistuminen, laajentuvat rekisterinpitotehtävät ja valtiovallan tuottavuusohjelman tavoitteet edellyttävät tulevalle kaudelle erityisen huomion kiinnittämistä henkilöstösuunnitteluun.

Oikeushallinnon palvelukeskus aloitti toimintansa 1.4.2006. Palvelukeskukseen keskitettiin osa talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä. Uuden toimintamallin käyttöönotto muutti talous- ja henkilöstöhallinnon käytäntöjä virastossa ja lisäsi käytön tukeen liittyviä tehtäviä. Taloushallinnossa siirryttiin samassa yhteydessä sähköiseen laskutukseen. Toimintakertomuskaudella Oikeusrekisterikeskuksesta vähennettiin 1 htv palvelukeskushankkeeseen liittyen. Odotettu työn säästö ei toistaiseksi

ole toteutunut.

Toimintakaudella Oikeusrekisterikeskuksessa tehtiin strategiatyötä, jonka tavoitteena oli järkevöittää viraston kehittämistä vuoteen 2012 saakka. Strategiatyön yhteydessä päivitettiin viraston toiminta-ajatus ja visio. Samalla selvitettiin, kuinka hyvin viraston arvot toteutuvat käytännössä.

Strategiatyön yhteydessä valittiin viraston lähiajan kehittämisen painopistealueiksi johtamis- ja esimiestyöskentelyvalmiuksien kehittäminen, tiimityöskentelyvalmiuksien kehittäminen sekä toimivan tehtäväkiertojärjestelmän kehittäminen.

Valtiokonttori on myöntänyt Oikeusrekisterikeskukselle KAIKU-rahaa vuodelle 2007 Teoriat teoiksi -hankkeelle. Hankkeen tavoitteena on rakentaa organisaatioon tehtäväkiertomalli, kehittää esimiesten ja johtoryhmän henkilöstöjohtamisvalmiuksia ja palautekulttuuria sekä edistää tiimien sisäistä ja tiimien välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä.

Syksyllä 2006 virastossa toteutettiin ensimmäistä kertaa VMBaro:n avulla työtyytyväisyystutkimus. Tutkimuksen tulokset osoittivat, että KAIKU-hankkeen kehittämistavoitteet oli oikein valittu.

Tuotokset ja laadunhallinta

Perintätehtävälle asetetun nopeustavoitteen osalta on huolestuttavaa, että saatavien määrä on olennaisesti kasvanut vuodesta 2004 lähtien. Saatavien kasvu kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta ilmenee alla olevasta taulukosta.

Saatavien määrät/euroa

	2004	2005	2006
Tuomiolauselma-asiat	102 122 619	114 914 143	127 749 217
Rangaistusmääräykset	25 694 861	31 233 171	37 929 221
Rikesakot	2 784 338	3 372 915	3 343 807
Rikosvahinkosaamiset	48 996 733	53 331 666	59 186 027
Yhteensä	179 598 551	202 851 895	228 208 272

Myös kertyneiden sakkotulojen määrä on vastaavasti kasvanut.

Sakkotulojen määrä/euroa

	2004	2005	2006
	66 591 675	76 556 112	78 936 141

Koska uudesta täytäntöönpanojärjestelmästä puuttuu raportointijärjestelmä, on perinnässä olevien saatavien tilaa mahdotonta analysoida, minkä vuoksi syitä saatavien kasvulle ei voida todistettavasti selvittää.

Saatavien kasvun syistä voidaan mainita seuraavat:

- näyttää siltä, että yksittäisten korvausten ja sakkorangaistusten rahamäärä on kasvanut
- sellaisia saatavia, joiden vanhentumisaika on katkaistavissa, ei pääsetä vanhentumaan, minkä vuoksi niiden määrä nousee joka vuosi. Oikeusrekisterikeskus ei poista saatavistaan ns. toivottomia saatavia, koska tähän oikeuttava säännös puuttuu.
- rikosvahinkolain mukaiset takautumissaamiset ovat pysyvästi korkeammalla tasolla kuin ennen uuden sakon täytäntöönpanolain voimaantuloa, koska ne tulevat Valtiokonttorista perittäviksi ajantasaisina.
- annetut rikesakot näkyvät nopeammin saatavissa, koska ne tulevat ajantasaisina poliisilta täytäntöönpantaviksi.
- maksuaikapäätösten sekä velkajärjestelyasioiden määrä lisääntyy tassisesti, minkä vuoksi asiat ovat pitempään avoimina.

Asiamäärien kehitys

Asiamäärien kehitys/kpl

	2004	2005	2006
Rikosrekisteri			
- luovutetut otteet	353 272	351 617	342 593
- luovutetut muut tiedot	90 956	107 402	84 310
- rikostaustaotteet	58 927	57 346	58 711
- otteet viisumi/työlupa	5 344	5 404	6 553
Muut rekisteriasiat			
- sakkorekisterin otteet	2 214	2 534	3 512
- maksulliset otteet	1 382	1 949	2 818
- TL-korjauspyynnöt		1 282	1 901
Täytäntöönpanoasiat			
-tuomiolauselma-asiat	80 620	82 307	78 009
- rangaistusmääräykset	218 054	278 218	309 504
- rikesakot	114 650	116 984	115 396
- rikosvahinkokorvaukset	10 170	4 587	4 809
- ylikuormamaksut	3 504	3 746	2 254
- muuntopäätökset	14 514	16 255	
Velkajärjestelyasiat			
- aloittamiset	490	630	798
- seuratut maksuohjelmat	2 027	3 750	4 000
- vapaaehtoiset velkajärjestelyt	105	156	173

3.2. Henkisten voimavarojen hallinnan tiedot

Viraston tuloskeskustelussa on käytettävien henkilötyövuosien määräksi sovittu 52 henkilötyövuotta.

	<i>tot 2004</i>	<i>% osuus</i>	<i>tot 2005</i>	<i>% osuus</i>	<i>tot 2006</i>	<i>% osuus</i>
HTV:t sisältävät työllisyysvaroin palkatut	56,7		53,5		53	
vakinaiset	50	84,7	50	90,9	49	87,5
määräaikaiset	9	15,3	5	9,1	7	12,5
keski-ikä	45,3		45,7		46,5	
Työtyytyväisyysindeksi					3,16	
sairauspoissaolot, työpvm/htv	8,3		8,6		9,1	
koulutustasoindeksi	4,3		4,3		4,2	

Henkilöstömäärä on viraston tehtäviin nähden vähäinen. Teoriat teoiksi -Kaiku-hanke tähtää osaltaan henkilöstön työkyvyn ylläpitämiseen ja työtyytyväisyyden parantamiseen.

Esimiestyön laatuun on panostettu mm. siten, että kaksi apulaisjohtajaa kolmesta on suorittanut Johtamisen erikoisammattitutkinnon ja kolmas on parhaillaan JET-koulutuksessa.

4. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Oikeusrekisterikeskuksen työjärjestys on vahvistettu 14.5.2005. Työjärjestyksessä on määritelty työnjako viraston eri toimintayksiköiden kesken. Viraston tulojen ja menojen asia- ja numerotarkastajilla on voimassaolevat määräykset.

Kussakin viraston tiimissä on ohjevastaava, jonka tehtävänä on huolehtia siitä, että työohjeet ovat ajan tasalla.

Virastossa on käteiskassa, jonka johtaja tarkastaa ennalta ilmoittamatta vähintään neljä kertaa vuodessa.

Oikeusrekisterikeskuksen käytössä olevat järjestelmät sisältävät lähinnä rikolliseen tekoon ja rangaistukseen liittyvää arkaluoneista tietoa, joka hallintoviranomaisen ylläpitämässä rekisterissä on henkilötietolain 24 §:n mukaisesti salassa pidettävää. Jokainen virastossa työskentelevä on allekirjoittanut vaitiolositoumuksen.

Käytössä olevat järjestelmät vaativat henkilökohtaisen käyttäjätunnuksen ja salasanan. Käyttäjätunnuksen ja salasanan säilyttämisestä ja

vaihtamisesta on annettu kirjalliset ohjeet. Työasema on lukittava työhuoneesta poistumisen ajaksi.

Virastossa on tietoturvaohje ja virasto on mukana hallinnonalan hankkeessa, joka tähtää tietoturvan kehittämiseen.

Sakkojen ja korvausten täytäntöönpano- ja perintätehtävissä käytettävä järjestelmä on valmistunut vuonna 2004. Järjestelmän käyttäjien roolit on suunniteltu niin, että ns. vaarallisia yhdistelmiä ei pääse syntymään. Järjestelmään on rakennettu loki, jonka avulla pystytään tarvittaessa selvittämään käyttäjien toimenpiteet. Myös rikosrekisterijärjestelmään on rakennettu toiminnallisuus, jonka avulla pystytään selvittämään rekisterikyselyn ajankohta, tarkoitus ja kyselyn tekijä. Oikeusrekisterikeskuksen ylläpitämien yksityisoikeudellisten rekisterien teknisen alustan uusiminen aloitettiin kertomuskaudella. Kun yksityisoikeudelliset rekisterit vuonna 2007 otetaan käyttöön uudella alustalla, on myös niissä asianmukainen loki käytön seuranta varten.

Olennainen puute sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan kannalta on edelleen se, että virastolta puuttuu asianmukainen raportointi- ja tilastointijärjestelmä.

Täytäntöönpanevana viranomaisena Oikeusrekisterikeskuksen tulisi tietää tarkasti, mistä edellä esitetty saatavien voimakas kasvu johtuu. Täytäntöönpanojärjestelmän ja koko viraston toiminnan tuloksellisuutta pitäisi pystyä arvioimaan kriittisesti. Tilastointi- ja raportointiohjelman puuttumisen vuoksi tähän ei pystytä, koska saatavakantaa ei pystytä analysoimaan eikä eri perintätoimien tehokkuutta arvioimaan. Perinnän tuottavuudesta ja perintäprosessin tehokkuudesta ei saada relevanttia tietoa. Valtiontalouden tarkastusvirasto on 16.9.2005 tilintarkastajan väliraportissa sakkotulojen ja sakkosaamisten tarkastuksesta kiinnittänyt huomiota saatavien voimakkaaseen kasvuun ja pitänyt tarpeellisena, että saatavakannasta tulostettaisiin saatavien laatua osoittavia tietoja. Saatavia tulisi analysoida ja tietoja erilaisista saatavista tulisi esittää erikseen.

Oikeusministeriön kannanotossa Oikeusrekisterikeskuksen toimintakeromuksesta vuodelta 2005 oikeusministeriö on todennut, että oikeusministeriön tehtävänä on huolehtia tietojärjestelmien kehittämisestä ja ylläpidosta sekä että uuden täytäntöönpanojärjestelmän raportointiosuus on mahdollisimman pikaisesti rakennettava.

Oikeusrekisterikeskus pyrkii edelleen neuvottelemaan oikeusministeriön kanssa saadakseen rahoituksen raportointi- ja tilastointiohjelman rakentamiselle.

Hämeenlinnassa 15.3.2007

Ritva-Liisa Raatikainen
Johtaja